

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2559

av **Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M)**

Den skånska modernäringen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skånskt jordbruks konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över de regler som omger försäljningen av vildsvinskött och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den skånska landsbygden som bostadsort och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetstillfällena på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Alla förutsättningar för tillväxt med de gröna näringarna som växtkraft finns i Sverige och Skåne. Här finns ett mildt klimat med ett bra geografiskt läge samt bördig åkermark som ger en naturlig tillgång till högkvalitativa råvaror. Vi bör ta vara på dessa möjligheter och därigenom investera i satsningar för ett konkurrenskraftigt jordbruk, en växande turistnäring och en stark livsmedelsindustri som gynnar hela landet.

För att få önskad utveckling och tillväxt ser vi dock ett antal moln på den skånska himlen som behöver skingras. Det gäller framförallt skånska och svenska lantbrukares konkurrenskraft jämfört med deras konkurrenter i resten av EU. Svenska myndigheters tolkningar och implementeringar av beslut som fattas på EU-nivå kan få konsekvenser för svenskt jordbruk om de inte är samstämmiga med resten av EU. Ett sådant exempel är Kemikalieinspektionens beslut om att i Sverige, tidigare än vad motsvarande myndigheter gör i andra länder, stoppa användningen av vissa substanser. Att alltid ligga i framkant och inte gå i takt med övriga länder kan leda till konkurrensnackdelar för svenska företagare inom de gröna näringarna. Därför vore det välkommet om det tydliggörs vilka kostnadsdrivande svenska lagar, skatter och regler som finns och som minskar svensk och skånsk livsmedelsproduktions konkurrenskraft. Regelförenklingar

är något som behövs på detta område. Ett givande exempel är problematiken kring råttgift där det dels krävs en licens men även att giftet inte får användas i förebyggande syfte. Detta påverkar såväl städer som vår landsbygd. En gång i tiden skapades ett sopsystem för att vi skulle bli av med vårt avfall samt att samhället skulle bli renare och friskare. I dagsläget ser vi tyvärr ett återtag av problemet och det är nödvändigt att vi bestämmer oss för hur vi vill att Sverige ska vara. Råttorna är bärare av salmonella och leptospiros. Det kan tyckas ofarligt för människan men dessa sjukdomar sprids till oss när råttor gnager sönder och förstör bland annat säckar av foder. Något som även kan generera inkomstförluster för lantbrukare.

Det skånska jordbruket och livsmedelsindustrin

Långsiktigt är en avreglering och marknadsanpassning av jordbrukspolitiken inom EU något vi vill eftersträva. Utöver framgångsrika lantbruksföretag finns ett stort behov av en framgångsrik livsmedelsindustri. Skånes geografiska läge ger utomordentligt goda förutsättningar för en sådan utveckling och tillväxt, inte bara för att producera livsmedel utan också för att säkerställa en ökad livsmedelssäkerhet. Skånes Livsmedelsakademi, Lantbruksuniversitetet i Alnarp och flera stora livsmedelsaktörer från trakten är exempel på starka drivkrafter för skånsk livsmedelsproduktion. Skåne är en viktig del för att kunna samla och utveckla framtidens matproduktion och livsmedelsförsörjning i landet. Däremot finns det orosmoln på himlen: livsmedelsföretaget Findus har stängt ned sin produktion i skånska Bjuv till förmån för annan industri i Europa. Detta påverkar inte enbart den skånska livsmedelskedjan, med stor effekt på såväl odling som forskning, utan även Sverige som helhet då Skåne idag står för hälften av Sveriges samlade livsmedelsproduktion. Livsmedelsindustrin är en sektor med stor potential. Tillsammans med jordbruket håller den vår landsbygd levande genom att skapa jobb och tillväxt.

Svenskt jordbruk ger bra livsmedel. Närproducerad mat har mervärde för många konsumenter och efterfrågan är stor. Vi vill se en utveckling av den småskaliga livsmedelsproduktionen vilket ger möjlighet för företagen inom jordbruks- och livsmedelssektorn att växa. På sikt måste också produktiviteten öka inom livsmedelsproduktionen. På politisk nivå innebär detta att arbetet med minskat regelkrångel och lättad administrativ börda bör fortgå, såväl på EU-nivå som i den nationella tillämpningen av EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Andelen småskalig produktion ökar på marknaden, likaså efterfrågan på lokalt producerade varor. Småskalighet är en del av landsbygden och därför bör de gemensamt med annat företagande fortsätta ges möjligheter att verka och utvecklas, inte minst när det gäller möjligheten till gårdsförsäljning, där såväl livsmedel som alkoholhaltiga drycker bör ses över.

Jordbruket behöver lägre kostnader för sin produktion, enklare regler och minskad administrativ börda. Lägre kostnader nås bland annat genom åtgärder som förhindrar att exempelvis åkermark förstörs. Detta kan uppnås via en genomtänkt jakt- och viltvårdspolitik. I Skåne kommer jakten på vildsvin behöva öka men för att detta ska kunna genomföras behövs ett förhållningssätt till EU:s vapendirektiv där regeringen föreslår en lagstiftning som inte försvårar för landets vapenägare samt att en översyn av andra regelverk som förhindrar en ökad avskjutning bör genomföras. Jakten är och har en lång tradition i Sverige. Det är en nödvändig del i viltvården och en förutsättning för en levande landsbygd. Vi anser att svensk jakt ska bestämmas i Sverige och att beslut om viltförvaltningen ska fattas lokalt. Dessutom finns det en ökad efterfrågan av viltkött

hos konsumenterna och tillsammans med vildsvinsbeståndet i Skåne öppnar detta upp för nya möjligheter. En jägare idag som har möjlighet att sälja vidare sitt vildsvinskött måste möta krav från en rigid byråkratisk process och denna måste förenklas. Processen innefattar bland annat att köttet måste skickas till en vilthanteringsanläggning, vilket genererar transportkostnader samt att det i slutändan blir mer lönsamt för jägaren att låta köttet ligga kvar i den egna frysen än att sälja det. Endast 15 procent av allt vildsvinskött idag når ut till enskilda konsumenter, vilket är resultatet av den politik som förs idag. Allt kött som säljs i Sverige ska kvalitetstestas men vi måste även möjliggöra att försäljning av bland annat vildsvinskött kan ske.

I dagsläget finns det bidrag som avsätts till ekologiska fokusarealer inom jordbruk, det vill säga remsor i anslutning till åkermark som har som syfte att gynna ekosystem. För bland annat Skåne är det ett krav på att ha ekologiska fokusarealer i samband med åkermark och det bör utredas vad effekten för dessa insatser är. Detta för att kunna påvisa om insatserna är kostnadseffektiva samt vilket mervärde fokusarealerna genererar.

Skånsk landsbygd som bostadsort och arbetsplats

För att öka bosättningen på landsbygden bör det ske en kontinuerlig social utveckling. Nyttänkande och alternativa verksamheter är många gånger avgörande och bör därför uppmuntras. Landsbygden har plats för fler än enbart lantbrukare och fritidsboende. Livsmedel och turism är ett exempel på områden där det finns en stor utvecklingspotential. Genom att göra det enklare att starta och driva företag, även på landsbygden, kan vi skapa fler möjligheter för människor att leva, växa och verka i hela Sverige.

Tyvärr ser vi oroligt på den negativa utveckling som regeringens politik innebär. Genom skattehöjningar på fordon och bränsle missgynnas de som väljer att bo på landsbygden. Hela Sverige ska leva och därför behöver vi också en politik som gör det möjligt.

Skåne som turist- och matregion

Skåne har goda förutsättningar att på sikt bli en ledande turistregion som lockar besökare med en kombination av god mat och dryck samt natursköna upplevelser. Nya och innovativa satsningar på turism och Skånes kultur- och naturtillgångar kommer leda till att regionen blir mer dynamisk och en mer attraktiv plats att bo och verka i. I dag har lokalproducerad mat blivit allt mer eftertraktad vilket ger ökade möjligheter för småskaliga livsmedelsverksamheter att växa. Mat som är hälsosam och producerad med respekt för såväl djur som natur har också mervärde när många människor ska göra sina val i butiken hemmavid.

Under de senaste tjugo åren har Skånes Livsmedelsakademi arbetat för att skapa möjligheter för innovation och entreprenörskap inom livsmedelsnäringen och i dagsläget finns närmare 120 olika projekt med anknytning till skånsk mat. Vi har även många skånska lantbrukare som arbetar utifrån god djurhållning och med lokala råvaror i fokus. Regionens unika geografiska läge med närhet till Danmark, Tyskland och Polen ger fortsatt goda förutsättningar för ökad export, nyinvesteringar och bättre tillväxt. Ett fortsatt växande Skåne med fler företagare inom matindustrin med fokus på handel och turism bidrar sammantaget till ett starkare Sverige. Företagande på landsbygden kopplar

samman besöksnäring, odling, försäljning och möjligheten till att bo på lantgård, att övernatta på vandrarhem eller bed and breakfast till en helhet. Det skapar i sin tur möjligheter till fler arbetstillfällen inom såväl kvalificerade som okvalificerade jobb. Inte minst unga har en potential att ta ett steg in på arbetsmarknaden via de gröna näringarna.

Företagen inom de gröna näringarna vill också satsa, utveckla sina verksamheter och anställa fler. Men många lever i dag också med små marginaler och ekonomin är därför skör, och lägg där till att de konkurrerar på en tuff internationell marknad. Detta gör att politiska beslut som påverkar jobben slår hårt och skapar osäkerhet. Därför krävs långsiktiga spelregler med låga trösklar för att anställa så att det fortsatt går att bedriva verksamhet med tillförsikt om utveckling utanför städerna för våra unga och för arbetstillfällen.

Här spelar turismen en stor roll för sysselsättning och är en språngbräda in på arbetsmarknaden för många. 55 procent av de individer som är sysselsatta inom besöksnäringen i Skåne är under 30 år, vilket påvisar hur viktig turismen är för första jobbet. Dessutom visar ett underlag från Visita att totalt sett av arbetstagarna inom turistnäringen i Skåne har 21 procent utländsk bakgrund, främst från länder utanför Norden eller OECD. Majoriteten av arbetskraften återfinns i de turistintensiva branscherna såsom boende, restaurang samt resor och transporter.

Totalt uppgick turistomsättningen i Skåne län till 38 346 miljoner kronor 2016. Det är en ökning med cirka 4 procent jämfört med föregående år enligt HUI Research/STS. Under 2016 hade Skåne samtidigt närmare 6 miljoner gästnätter enligt Tourism in Skånes årsrapport, en ökning med 6,4 procent från året innan och en utveckling som är starkare än resten av landet. Sedan 2008 har antalet gästnätter ökat med 25 procent i regionen. Skåne är en av Sveriges regioner som attraherar både inhemsk och utländsk turism vilket vi bör vara stolta över och ta vara på.

Följ det danska exemplet

Danmarks regering har presenterat en strategi för att öka turismen där målet är att öka antalet gästnätter med 17 miljoner under de kommande tio åren. Inom strategin lägger man fokus på fem områden: 1) mer effektiv marknadsföring, 2) bättre tillgänglighet, 3) bättre turistupplevelser, 4) fler logimöjligheter och 5) reglering av ramvillkor. Samtidigt ska strategin uppmuntra mer samarbete mellan privata och offentliga turistaktörer. Givet närheten till Danmark torde det vara naturligt för Skåne att inspireras och efterfölja det danska exemplet för att lyfta fram Skåne som en lockande, attraktiv och dynamisk region att besöka. Redan idag flockas exempelvis danska turister till Skåne och sedan Öresundsbron invigdes sommaren 2000 har antalet övernattningar i Skåne av danska turister ökat med 90 procent.

Gårdsförsäljning i Skåne som en del i en modern besöksnäring

Mikrobryggerierna och vingårdarna i Sverige växer så det knakar och intresset för drycker som producerats i mindre skala har växt betydligt. Det skapar inte minst nya arbetstillfällen och försörjning på landsbygden. Men samtidigt upplever flera mindre producenter att det är svårt att komma in på Systembolagets sortiment med deras nya regler. Möjligheten att sälja sina egna produkter ger dessa producenter en grundtrygghet

att stå på samtidigt som det ökar möjligheten att marknadsföra sina produkter. Det stärker turist- och besöksnäringen vilket i sin tur skapar fler jobb.

Alkohol- och utskänkningstillstånd måste vara anpassade till en internationell turism. Exempelvis bör det bli möjligt för lokala alkoholproducenter att sälja produkter till privatkunder direkt från gården, under reglerade former. Skånes framväxande mikrobryggerier och vingårdar har här möjlighet att vara bidragande till ökad mat- och dryckesturism. Sverige är idag det enda landet i EU som inte tillåter gårdsförsäljning. Det är orimligt. Likt Finland har Sverige ett statligt monopol på detaljhandel av alkohol (Alko respektive Systembolaget). Däremot har vanliga mataffärer möjligheten att sälja öl som understiger en alkoholhalt på 3,5 procent. Att man skiljer på alkoholhaltiga produkter är problematiskt och det innebär olika konkurrensfördelar för ett mikrobryggeri som tillverkar öl kontra ett bryggeri som producerar cider. Den cider som idag säljs i svenska mataffärer är en cider som är alkoholfri eller klassas som en lättdryck. Cider som överstiger en alkoholhalt på 2,25 procent klassas som vin enligt den svenska alkohollagen. Det vill säga, det saknas en hänvisning och egen klassificering av denna produkt. Detta är beklagligt på många olika sätt, främst för att detta hindrar många svenska ciderproducenter och äppelodlare från att nå ut med sin produkt i vanliga mataffärer.

Det som fungerar i vårt östra grannland under väldigt liknande förutsättningar fungerar rimligen också bra i Sverige. I detta är det naturligt att Skåne leder vägen. Här finns ett generellt mildt klimat som ger goda förutsättningar för att producera vin och redan i dag finns det redan ett 30-tal vingårdar i Skåne, bland annat Idala gård i Trelleborg, Kullahalvöns vingård, Fjärilsgården i Ystad och Vingården i Klagshamn strax utanför Malmö. Vi har en möjlighet att låta Skåne bli en försöksregion för gårdsförsäljning av vin och öl under en treårsperiod genom den ansökan som Region Skåne har tillskrivit regeringen. Detta skulle gynna den moderna besöksnäring som behövs för att Sverige och Skåne ska vara en destination man vill besöka.

Mycket av den svenska köttproduktion som vi har kommer även denna från Skåne och här gynnas landsbygd av småskaliga slakterier. Vi behöver uppmuntra och hitta nya vägar framåt för att i större utsträckning värna om de gårdar som finns och verkar på Sveriges landsbygd.

Levande landsbygd

Att skapa nya företag och attraktivitet i hela landet där Skåne utgör en viktig del är verkligen en mycket viktig landsbygdsfråga. För en levande landsbygd är det önskvärt med en väl utbyggd infrastruktur. Människor bör ha samma möjligheter att leva och verka på landsbygden som i en tätort.

För att öka landsbygdens attraktivitet är bland annat den fortsatta bredbandsutbyggnaden en viktig del av utvecklingen på skånsk landsbygd och det kan långsiktigt bli en ödesfråga för besöksnäringen om den inte byggs ut i tillräckligt snabb takt. Frågan är av stor betydelse i den urbana människans liv och behovet av att kunna kommunicera med omvärlden på den plats hon befinner sig har blivit allt större. För att skapa nya företag och attraktivitet i hela landet är landsbygdsfrågan mycket viktig och där utgör Skåne en viktig tillväxtpotential. Med rätt incitament och förutsättningar har Skåne stor potential att ge ett betydelsefullt bidrag till Sveriges fortsatta utveckling av företagande inom de gröna näringarna och en aktiv landsbygdsutveckling.

Denna motion står samtliga skånska moderata riksdagsledamöter bakom.

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Tobias Billström (M)

Anders Hansson (M)

Maria Malmer Stenergard (M)

Ewa Thalén Finné (M)

Boriana Åberg (M)

Thomas Finnborg (M)

Olof Lavesson (M)

Gunilla Nordgren (M)

Hans Wallmark (M)

Anette Åkesson (M)